

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim je potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravelem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „

Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

Z Dunaja 29. aprila. [Izv. dop.]

Liberalni listi pišejo zelo melanholično o odstopu dr. Koppa, pa se tolaže, da bode zopet izvoljen. Ker se bojé, da ne bi v sedanjem volilnem okraji propal, ga hočejo kandidovati v notranjem mestu, kjer je po smrti Kurande mandat izprazen. Tu je večina židovskih volilcev in ti bodo dr. Koppu že zopet pomagali do sedeža v državnem zboru. Dobro znamenje pa je, da se na Dunaji vedno bolj krepeča meščanska, židom nasprotna stranka in da taki možje, ki javno govoré za mir mej narodov, vedno več upliva dobivajo. Obnašanje kapitalističnih listov in židovsko-liberalne klike v dveh za Dunaj najbolj imenitnih vprašanjih, pri razpravi o živinskem sejmu in o pogodbi s severno železnico je marsikateremu Dunajčanu odprlo oči, da spoznavajo, kam jadrajo ta javna glasila in njihovi zastopniki v mestnem in državnem zboru.

Schönerer pa z vso odločnostjo bje stari boj proti židovskemu nasilstvu in korupciji, za kar mu mora vsak, komur je mar za ohranjenje morale, izreči hvalo. V poslednji seji je zopet vprašal predsednika odseka o Kaminskega aféri, zakaj še ni predložil svojega poročila in pri tem omenjal, od koliko tisočakov je že dokazano, da jih je Schwarz po-

trosil za podkupovanje Dunajskega časopisja, da pa od 100.000 gld. se še ne zna, kam so prešli. Grof Clam-Martinic je odgovoril, da je poročilo že izdelano in da se bode kmalu predložilo zboru.

Pri debati o štirskem najemu iz časov francoske okupacije je dr. Vošnjak zopet jedenkrat razkril, s kakimi lažljivimi vestmi dr. Schmiderer in njegova stranka hujskajo kmete na poslance in vlado.

Omenjal je tudi znanega profesor-agitatorja Mariborskega, ter iz „Marb. Ztg.“ citiral, kar je ta mož si pridržal govoriti pri nekem kmetskem shodu proti večini državnega zbora in vladi.

Da si profesor ni bil imenovan, bil je vendar dr. Schmiderer silno razburjen in zopet začel kvaziti o denunciaciji itd. A dr. Vošnjak ga je precej zavrnil, da se o denunciaciji ne more govoriti, ako vse od besede do besede z imenom govornika na glavi tiskano v časnikih stoji. Sicer pa se naj dr. Schmiderer ne usti toliko s dinuncijacijami, kajti nikdar še nobena stranka ni toliko denuncirala, ko njegova in njegovi najbližnji tovariši.

Egiptovska konferenca.

—o.— Angleška vlada razposlala je v prošlem tednu do velikih držav, katere so podpisale Berlinski dogovor, kratko okrožnico, v kateri jih vabi na konferenco o egiptovskem finančijalnem vprašanju. V dostavku k tej okrožnici naslikan je Egipta finančijalni položaj, kateremu je za prvi čas treba dvesto milijonov posojila; tega posojila pa se nema skoro kam zavarovati, ker je Faraonov dežela znebila se vseh pomagál za amortizovanje. Ogromne vsote bi se prištedilo, da se popolnem odpravi egiptovsko armado; ta nasvet je tudi stavljen. Tudi gre za to, da konečno imeso postane odškodnina, katera neso jedenkrat zahtevale evropske države za svoje podložnike, v bombardementu Aleksandrije poškodovane.

Dasiravno so mejnarodne konference zadnjih deset let državam vzele veselje za tak diplomatičen luksuz, vendar „Journal Petersbourg“ že poroča, da je večina držav odobrúje odgovorila na povabilo Angleške. Pomišljaji držav, katere se kakor baje zlasti Avstrija in Nemčija še obotavljajo, ne temeljijo tolikanj v obupnih finančijah Egipta, kolikor v tem, da posvéti utegnejo udariti preko ozke finančijalne meje na politično polje ter tako nevarno

razdražati katero občutljivo stran orientalnega vprašanja, lep del obsežajo i egiptovske zmešnjave.

Angleške vlade sedanjí predlog pada v veliko težavnišo situvacijo, nego-li je bila z ozirom na Egipt pred blizu dvema leti, ko v Carigradu razgovarjanja o egiptovskem voglu ni bilo ne konca ne kraja. Anglija je čutila v sebi poklic, sama zá-se napraviti red in mir ob Nilu, in ker je Arabi pašo tako hitro potisnila v stran, bilo je odposlej vedenje njeno čudovito optimistično glede preustroje in uravnave v Egiptu. Čestokrat se je odsihodob opazevalo, kakor da angleška vlada navlašč dopušča, da se v Nilovih pokrajinah širijo nemiri in vstrec njih pogibeljui anarhizem! Mirno je gledala, da si se zrušile poslednje opóre, na katerih je še slo-nela pravilna uprava egiptovske države. Mlačnost, katero je kazala angleška vlada gledé na dogodke v Sudanu, dajala je njenim protivnikom novega poguma, po vsej deželi, na drugi strani pa je napolnjevala tudi njene prijatelje z mržnjo in obupnostjo. Ni ga bilo skoro zadnji čas dneva, da ne bi iz Egipta dohajala poročila v žalostni politiki angleški in novih njenih porazih, in klici na pomaganje, katere revni Gordon v sovražnikovih rokah pošilja do svojih rojakov iz Kartuma, naznanjajo prihod novih nesreč. Mahdijeve druhali valijo se že proti samemu Egiptu. Bati se je, da ne vstane i gorenji Egipt, da v Kajiri Evropejci ne storijo pod meči svoje smrti. Kako mislijo in sodijo Egipta samega najvišji politični krogi, za to nam je priča egiptovskega ministra izjava, da anarhijo in lopovstvo v Egiptu zakrivila je le Anglija s svojo malomarno upravo. Nihče ne bi resno trdil, da Velika Britanija ni v móči, v Egiptu gospodovati in upor v Sudanu zatreti, če bi to bila njena volja. Vprašanje pa je, kako dolgo bi jej možno bilo držati se v teh in v premnogih drugih svojih težavnih pozicijah, in ali bi se veliki napor v Egiptu njej tudi izplačali. Vse Gladstonovo ravnanje v egiptovski zadevi kaže pomisliti tudi te okolnosti. Angleški vrhovni vplivi brez posebnih denarnih žrtev in brez posebnega vojništva bili so angleškemu premier-ministru vedno pred očmi od prvega začetka kot zvezda vodnica angleško-egiptovski politiki. Anglija hotela je kupčijo dognati sama, a to tudi, ne da bi založila vá-njo neomejenega kapitala in porošstva. Dogodki so pokazali, da angleškega duhá v tem podjetji ni védlo!

Utisi, ki napravlja jih angleška politika gledé

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XX. Poglavje.

Veseli ljudje.

(Dalje.)

— Ataman, — rekel je najedenkrat, — ko pomislim na to, se mi skrči srce. Zlasti danes, ko sem se oblekel v berača, predstavilo se mi je to tako živo, kakor bi bilo včeraj. Jaz res ne vem zakaj, da se mu zdaj najedenkrat take stvari, na katere že dolgo nesem mislil, tako silijo v spomin, kakor bi bilo včeraj. Pravijo, da ni dobro, če se nam kar na jedenkrat začno usiljevati kake misli, katere so nam skoraj ušle iz spomina!...

Starec je težko vzdihnil.

Oba razbojnika sta umolknila. Na mah so začumele peruti nad njima, — in temnorjav jastreb pal je k starčevim nogam. Adragan je mirno krožil

po zraku in letel je mimo, ne da bi se mu bilo vredno zdelo, spustiti se na svojo žrtev.

Mitka mahnil je z roko. V daljavi pokazali so se sokolarji.

— Strije! — rekel je hitro Perstenj: — pozabi, kar je minulo, kajti zdaj midva nesva razbojnika, temveč samo slepa pripovedovalca. Lej, semkaj dirjajo carski ljudje, takoj bodo tukaj. Le hitro se pripravi, obsuj jih s šalami.

Stari razbojnik je prikimal z glavo.

— Meni ne bo dobro izšlo, — rekel je on, pokazavši na ubitega jastreba. — To mi je naredil beli jastreb. Lej, in njega že ni nikjer. Ubil ga je in izgubil se!

Perstenj ga je hitro pogledal in nevoljen se popraskal za tilnikom.

— Čuj, strije, — rekel je, — kdo ve, kaj je danes s teboj! Samo jaz nate ne bodem nevoljen. Govoré, da je srce vedež, tudi tvoje srce ne sluti morda zastoj nesreče. Ostani, jaz sam pojdem v slobodo.

— Ne, — odgovoril je Koršun, — jaz nesem

zato govoril. Če mi je tako namenjeno, da v slobodi izgubim glavo, kaj bi ostajal! Mi je že bilo tako pri rojstvu zapisano. Lej, čemu sem govoril. Ali veš, ataman, za selo Bogorodickoje na Volgi.

— Kako bi ne vedel, se ve da vem.

— Ali pa veš za Popov-Krug, kakih pet vrst od tega sela.

— Tudi za Popov-Krug vem.

— Ali pomniš stari hrast na Popovem-Krugu?

— Tudi hrast pomnim, samo da so ga že posekali.

— Hrast so posekali, a štor je ostal.

— Kaj pa je potem?

— To le. Jaz ne bodem več videl matere Volge, a ti morda še kedaj prideš v to prijetno in lepo zemljo. Ko prideš na Volgo, pojdi na Popov-Krug. Poišči štor starega hrasta. Naštej pol deveti sto stopinj prosi solnčnemu zapadu. Seštej stopinje, in začni kopati v zemljo. Tam, — nadaljeval je Koršun s slabšim glasom, — sem nekdaž zakopal bogato blagajnico. Mnogo je tam rumenih cekino in srebrnih rubljev. Ako izkoplješ zaklad,

Egipta, bodo jako nagibali zastaviti politična vprašanja na bodoči konferenci, da si v le-to sklicuje le zavoljo finančnih stvari. V isti meri, kakor nekatere države želé, da bi konferenca govorila le o finančnih stvari, takisto bi druge vlasti rade, da se vzproži iprašanje politično. In mej poslednjimi zavzimalje prvo mesto republika francoska, katere politiki njej hoté pripraviti prejšnje uplive v Egiptu v drugi obliki ter v ta namen pričakujejo podpore od tistih držav na konferenci, katere Angliji gledé Egipta več ne zaupajo. Angleška politika pa pričakuje, da konferenca dá razpustiti nesposobno egiptovsko vojsko ter da Egipt izroči Angležem; zapupno trdijo časopisi angleški, da v bodoče Egipt pride z Anglijo v isto razmerje, v kakeršnem je sedaj Indija.

Dogodki, ki hitro drug za drugim dozorevajo na zemlji egiptovski, morebiti bodo primorali konferenco, ako se v resnici snide v Londonu ali Carigradu, da prestopi ozko mejo svojega dnevnega reda in jame iskati novih potov, ki bi v Egiptu vodili do mirnega in pravičnega državnega življenja.

Deželna kmetijska enkêta.

(Dalje.)

G. Murnik poroča potem o peti točki: kje in kako se naj pospešuje domača industrija. Govornik slika domačo industrijo na Kranjskem in omenja, da je zastopana po sledečih strokah: Žimnata sita v Strazišči pri Kranji; čipkarija v Idriji in nekaterih drugih krajih; pletenje slamnikov o Kamniškem okraji; pletenje peharjev in slamnatih preprog v farah: Šmarije, Lipoglav, Polica in Št. Lenart pri Ljubljani; lesena obrtnija v v sodnijskih okrajih: Ribnica, Kočevje, Velike Lašice, Lož, v Bohinjski dolini, na Bledu in v nekaterih krajih Idrijskega, Loškega, Kranjskega, Kamniškega in Ljubljanskega okraja; pletenje jerbasonov in korbic v Ljubljanskem in Brdskem okraji, v Bohinjski dolini in pri Idriji, v Planini, Ipavski dolini, in v Ribniškem okraji. Vrbe nahajajo se obilno ob Savi in Ljubljanici, v Kranji in Loki. Metle iz brezovega in drugega lesa po vsem Kranjskem, zlasti pa v farah Polhogradec, Ig in Dobrova. Sukno (raševina) v Idriji; navadne preproge (lauftepiche) in koci v Kranji; flanelni in volneni jopiči na Bledu, domače platno, skoraj po vsej deželi, izredno lepo in dobro pa zlasti v Smeledniku, Mengši, Medvodah, pa v Loškem in Kranjskem okraji, v Metliki in na Kočevskem; Rute, peče v Radovljici, Kamniku, Zatičini in Ljubljanskej okolici; jopice in čepice v Kamniku; nogovice in jope v Idriji, Kranji, Trzinu, Bledu, na Javorniku, Jesenicah; povoji v Smeledniku, na Gameljnu in Mengši; pleteni sukneni čevlji (copate) v Kranji; svitki v Kamniku in krtače v Ribniškem in Velikolaskem okraji posebej v prvem.

Poročevalec predlaga, da se naprosi deželni odbor, da nasvetuje deželnemu zboru, da podpira: 1. čipkarijo v Idriji; 2. slamnikarijo v Kamniškem okraji; 3. ustanovo lesne obrtne strokovne šole v Ljubljani; 4. ustanove šole za pletenje peharjev, korb, jerbasonov; 5. pouk o vrbovju; 6. lončarijo v Radovljiskem, Kamniškem, Ljubljanskem, Ribniškem, Kočevskem in Krškem okraji; 7. da sklene, naj se sestavi poseben odbor, ki bi razpravljal, kje bi se mogla hišna obrtnija na novo ustanoviti in katera? 8. da bi v pospeševanje hišne obrtnije in obrtnih

sol primeren znesek postavil v deželni proračun. G. Pakiž priporoča ustanovo obrtne šole v Ribniškem okraji. Gosp. Potepan želi uvedanja kake obrtnije na Notranjskem, posebno v Bistriškem okraju. Pri glasovanju vsprejmo se nasveti g. Murnika in se zborovanje prvega dne zaključi ob 1/9. uri zvečer.

O vprašanji: „Kako se naj skrbi za povzdigo kmetijstva?“ poroča g. Detela. Glavni vzrok čedalje večjega propada kmetijstva je ta, ker kmetovanje ni več soglasji in primerno potrebam sedanjega časa.

Skrbeti je treba za boljše obdelovanje, za napredovanje v raznih strokah, za zboljšanje živinoreje itd.

Prvi po poročevalcu stavljeni nasvet se glasi: Kmetijska enkêta pripozna kot poglobitve pogoje za obstanek ter zdravi napredek kmetijstva na Kranjskem:

1. „Kmetstvo gospodarstvo naj se tako uravna, kakor to zahtevajo razmere sedanjega časa, torej naj se gleda bolj na pridelovanje dobre krme za govejo živino, kakor na pridelovanje žita; ker so čisti dohodki živinoreje mnogo večji, nego pri pridelovanju žita.“

G. Robič poudarja v obširnem, jako temeljitom govoru, da bo le tedaj mogoče pomagati, ako se napaka zatve v korenini. Zatorej bode treba skrbeti za boljši kmetijski pouk, zlasti v prvej vrsti v ljudskih šolah.

Govornik graja zapravljivost, katera se kaže pri kmetijskih prebivalcih, kateri si nakupujejo zelo drage nepotrebne stvari. Gospod Robič želi, naj bi se popolnem predrugačila učna sistema, posebej ljudskih šol. Predlog poročevalca se potem vsprejme.

2. „Živinoreja naj se povzdigne toliko gledé množine, kolikor plemena.“

3. Zemljišča naj se dobro in skrbno obdelujejo, ter naj se gospodari v ta namen zlasti z gnojem boljši, kakor je zdaj sploh navada, posebna pozornost naj se obrača na kultiviranje travnikov in senošetij; dalje naj se rabi le dobro kmetijsko orodje, posebno železni plug, kateri rabi že davno z najizvrstnejšim uspehom v družih posebej sosednih deželah.“

(Dalje prih.)

Trgovska in obrtna zbornica.

(Konec.)

§. 8. Volilska komisija sestavi na podstavi zborničnih popisov in če je zbornica razpuščena (§. 23 zakona o trgovskih zbornicah), eventualno na podstavi uradnih pripomočkov, ki so pri roki, po posamičnih volilskih kategorijah volilske imenike, kateri obsejajo v razpredelkih volilčno ime in njega priimek in obrt, kraj njegovega podjetja in po koliko plačuje davka, ter jih, določivši zapadni rok 14 dni za uložitev ugovorov, ako bi jih kaj bilo, razpoloži javno in to pri c. kr. davkovnih uradih in pri mestnem magistratu v Ljubljani.

Ob ugovorih razsoja volitvena komisija ter naznanja svoja razsodila ugovornikom.

Na podstavi veljavno popravljenih volilskih imenikov razdá volilska komisija izkaznice in glasovnice za volitev ter jih razpošlje z razpisom volitve volilcem. (§. 8, zakona o trgovskih zbornicah.)

V razpisu volitve stoji, koliko članov je po posamnih volilskih kategorijah (volilskih razredih) voliti in kateri dan ter katero uro se bode volitev

pred volitveno komisijo vršila ali po u-stnem glasovanju ali da se napisane glasovnice osebno oddajo (§. 9, zakona o trgovskih zbornicah), ter katero uro se bode ustno glasovanje in oddajanje glasovnic končalo.

Razven tega je v razpisu volitve naznaniti dan, do katerega morajo, če se volitev vrši z dopošiljanjem po volilcih podpisanih glasovnic (§. 9, zakona o trgovskih zbornicah), napisane in podpisane glasovnice z izkaznicami dospeti k obrtnemu oblastvu prve stopnje (k okrajnemu glavarstvu oziroma magistratu in občinskemu uradu v mestih z lastnim statutom).

Volitve trgovskega in obrtnega odseka oziroma posamnih njihovih volilskih kategorij (volilskih razredov) se smejo vršiti v primernih presledkih, katere določa volitvena komisija (§. 9, al. 3, zakona o trgovskih zbornicah).

Volitveni rok je določiti tako, da presledje do glasošetja zadostuje, da se morejo glasovnice volitveni komisiji oddati in doposlati. (§. 9.)

Razpis volitve z glasovnicami in izkaznicami vred mora volitvena komisija po obrtnem oblastvu I. stopnje tako doposlati, da se z ozirom na kraj, kjer je volilčno podjetje, zgoraj navedene tiskovine uredé po občinah in dodavši jim po občinah spisane popise izročé zaznamenovanim obrtnim oblastvom, katera jih vroče volilcem proti dostavnemu izkazu in sicer v mestih z lastnimi statuti neposredno, drugod pa pôtém občinskih uradov.

§. 9. Volitev se vrši javno. Kdor hoče voliti daje se mu na izvoljo, da voli ali a) ustno, ali b) da svoje može na glasovnici zapisane sam poda volitveni komisiji, ali c) da oddá poleg izkaznice glasovnico s svojim imenom podpisano, obrtnemu oblastvu I. stopnje, katera jih komisiji dopošlje.

Glasovnice se morajo odprte ali zaprte oddajati ali dopošiljati. Na zaprtih glasovnicah pa mora biti zunaj zapisano ime volilčeve.

Tisti volilci, kateri volijo tako, da dopošljejo napisane in podpisane glasovnice (alineja 1, sub c), morajo svoje glasovnice z izkaznicami vred v določenem roku oddati obrtnemu oblastvu I. stopnje, kjer je podjetje, ali jih temu oblastvu doposlati. Glasovnice z izkaznicami vred dopošiljajo se lahko po c. kr. pošti, po c. kr. davkovnih uradih ali po občinskih uradih, pa tudi po lastnih pošlih.

Glasovnice, katere po preteku določenega roka obrtno oblastvo sprejme, se ne vsprejmo.

Obrtno oblastvo I. stopnje odpravi prejete glasovnice poleg izkaznic, uredivši jih po občinah ter dodavši jim v §. 8 zaznamenovane spiske volilski komisiji v roke njenega načelnika.

Ko občinski uradi zopet predložijo v §. 8 zaznamenovane spiske obrtnemu oblastvu I. stopnje, priložiti morajo dostavne izkaze ter nedostavljene pošiljatve temu oblastvu vrniti.

Obrtno oblastvo I. stopnje mora nedostavljene pošiljatve vrniti volilski komisiji.

§. 10. Zgoraj navedene tiskovine (izkaznice, glasovnice, razpis volitve), kakor tudi vse uloge volilcev pošiljajo se volitveni komisiji po pošti poštne prosté, če se v napisu pristavi: „V volilskih zadevah trgovske in obrtne zbornice v Ljubljani.“ (§. 22, al. 1, zakona o trg. zbornicah).

§. 11. Na določeni in volilcem naznanjeni dan izvršuje volitvena komisija glasošetje. Na glasovnice, katere dojdejo mej glasošetjem, se samo tedaj

vse bode tvoje. Jaz itak ne morem vzeti blagajnice na oni svet. A če včasih po noči pomisliš, da bodeš moral od vseh svojih del odgovor dajati, te kar mrzaj spreleti po koži! Ataman, ko ne bode več mene, plačaj črno mašo zame. Dobro plačaj popu, naj jo opravi, kakor se mora, nič ne sme izpustiti. Ti dobro veš, da mi je ime Ameljano. Le ljudje so me imenovali Koršuna; a krstili so me za Ameljano; in pop naj mašuje za Ameljano; pa dobro mu plačaj, Ataman, ne stiskaj novcev; pušcam ti bogato blagajnico, za vse življenje imel bodeš zadosti!

V tem primejo Koršuna prišedši sokolarji.

— Ej, reveža! — zakričal je eden, povejta, kam je letel jastreb?

— Jaz bi rad povedal, dragi moji, — odgovoril je Perstenj, — že štirideset let je, kar sem izgubil luč oči.

— Kako je bilo?

Šel sem enkrat v goro po kamnih ličja nabirat, blizu rastele je dob, a duplo so pečena piščeta čivkala. Zlezal sem v duplo, snel piščeta, obdebelil

se, in nesem mogel zlesti ven. Kaj sem hotel, tekel sem domu po sekiro, obtesal sem duplo, in zlezal sem ven. Ko sem sekal, letele so mi iveri v oči in jih pokvarile, ter s tega časa več ne vidim: včasih ko jem juho, nesem žlico za uho; a če me srbi nos, pa se praskam po hrbtu!

— Kaj sta pa vidva, — rekel je, smeje se, sokolar, — slepca, govorila s carjem! Bojarji se še zdaj smeja. No, mi smo po dnevi razveseljevali carja, a vidva ga bosta pa po noči. Pravijo, da boče car poslušati vajine pripovedke.

— Bog daj zdravje, njega carske milosti, — poprijel je besedo Koršun, — zakaj bi pa ne poslušal. Če po dnevi ne spahneva jezikov, pripovedovala bova lahko do jutra.

— Dobro, dobro, — rekli so sokolarji, — drugokrat se bomo pošalili z vama. Zdaj gremo iskat sokola in otet svojega tovariša. Če ne najde Trifon Adragana, izgubil bode glavo!

Sokolarji so skakali po polji.

Perstenj in Koršun sta se zopet prišla za Mitko, in odšli so vsi trije v slobodo.

Ko so prišli do prvega ovinka, zagledali so dva pevca, ki sta brenkala na balalajko in pela na vse grlo:

Kak u našega sosedu,
Vesela bila beseda!

Ko so razbojniki prišli k njima, se je jeden pevec, rudečelas dečak s pavovim peresom za kapo nagnil k Perstnju.

— Že pet dni sedi tvoj knez v ječi! — rekel mu je na uho, še vedno prebirajoč po strunah. — Jaz sem vse poizvedel. Jutri ga bodo ob glavo djali. Sedi tam v veliki ječi, nasproti Maljutine hiše. S katerega konca naj spustimo petelina?

— S tega! — odgovoril je Perstenj in z očmi pogledal v stran, kjer je stala dolga ječa.

Rudečelas pevec potegnil je z vsemi prsti po balalajki in obrnil se je proč od Perstnja, kakor da bi z njim ne bil govoril, ter nadaljeval je s tenkim glasom:

Kak u našega sosedu,
Vesela bila beseda!

(Dalje prih.)

ozira, če so bile pri obrtnem oblastvu pravočasno oddane. (§. 8, odst. 5.)

Volitvena komisija odpre dopisane ali osebno oddane zaprte glasovnice še le tedaj pred glasostetjem, ko je osebno glasovanje že dokončano.

Mej tistimi, kateri smejo biti izvoljeni v določeno volilsko kategorijo (volilski razred), razsoja podpolovična večina glasov; kadar je po jednoliku glasov, razloča žreb, katerega potegne kdo izmed volilske komisije

§. 12. Volilska komisija razsoja o veljavnosti volitve in razglasa uradno končni posledek volitve.

Izvoljenim članom naznani volilska komisija da so izvoljeni.

Če v osmih dneh od tistega dne, katerega je dokazano, da je to bilo izvoljencu osebno vzglašeno, od njega ne pride volilski komisiji nič izrecila, da hoče volitev prevzeti, tedaj se za izvoljenega šteje tisti, kateri je v isti volilski kategoriji (volilskem razredu) za njim dobil največ glasov.

Volilska komisija oznanja trgovskemu ministru po c. kr. političnem deželnem oblastvu izvoljene člane, pristavljaje, iz kake volilske kategorije (volilskega razreda) je kateri.

§. 13. Trgovski minister določi dan in uro, kdaj naj se otvori, ozroma ustanovi novoizvoljena zbornica.

Zbornico otvori tega ministra pooblaščenec, ter potem predá prvosedstvo po letih najstarejšemu članu.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 1. maja.

Kazenski odsek **državnega zbora** volil je mesto dr. Koppa namestnikom predsednika Wegscheiderja. Referat o razlagi §. 28 tiskovnega zakona prevzel je dr. Jacques. Nadalje je kazenski odsek vsprejel brez debate načrt zakona o neke izpremeni v kompetenci vojaških sodnij. — Odsek za hranilniške in posojilniške zadeve končal je posvetovanje o urejenji zastavniške obrti. Na predlog dr. Roserja se je sklenilo, da se zastavljene stvari ne smejo še dalje zastaviti, in da mora vsak lastnik takega podjetja pogoje, pod katerimi jemlje v zastavo v prostoru, v katerem ima to obrt, izobesti, da jih vsakdo lahko ogleda. — Justični odsek rešil je predlogo o disciplinarnem postopanju proti pravnim praktikanom in predlogo o spremeni odvetniškega reda. Na predlog poslanca Madejskega je odsek sklenil, da postava ne bode za nazaj veljala za one odvetniške kandidate, kateri so že dovršili jedno leto sodniške ali odvetniške prakse.

Da je **dr. Kopp** odložil svoj mandat, to je še vedno glavna tema vseh Dunajskih listov. Levica je po njem mnogo izgubila. Pa to izgubo bi že še prenesla, a to je najhujše, znova se je pokazalo, da ljudstvo zanjo vedno manj mara. „N. Fr. Pr.“ je to kar spravilo iz ravnotežja, in začela je prav po židovski zabavljati Koppovim volilem. Njih postopanje imenuje uranijo, in pita jih s kratkovidnostjo. Posebno je pa to v oči bode, da Dunajski demokrati napadajo samo levčarje, desničarjev pa ne. — Govori se, da sedaj hočejo ponuditi Koppu mandat umrlega Naceta Kurande. O tem mandatu se je pa že tudi govorilo, da bode pri prihodnjih volitvah v državni zbor omenjen dr. Herbst, katerega mandat na Českem je v nevarnosti, ker je on českim Nemcem premalo nemški.

Občinski odbor **Brnskega** mesta sklenil je soglasno s predlogi mestnega zbora cesarju po županu Winterhollerji izročiti petiئة, da se bi tehnična šola še nadalje vzdrževala na državne stroške, namestništvu pa naznaniti, da občina, katera ima že tako na 200000 stroškov na leto, kateri se bodo pa zaradi ustanovitve českih ljudskih šol še za 20.000 gld. pomnožili, ne more pridajati za vzdrževanje višje tehnične šole, nadalje bode pa mesto podpiralo tehnične dijake in takoj ustanovilo pet ustanov po 200 gld. za one dijake, ki prihodnje leto stopijo v prvi letnik tehnične šole. Župan je objavil, da je že vsled dotičnih sklepov mestnega zbora poprosil za avdijenco pri cesarji, ter mu je bila dovoljena za prihodnji četrtek. — Brnski Nemci se že izgovorjajo na česke ljudske šole, da bi jim le država podpirala slabo obiskovano tehniško učilišče. Dijake bodo pa skušali privabiti z ustanovami. Mi mislimo, da to ne bode napolnilo tehnične šole, kajti uzrok, da je tako slabo obiskovana, je to, da je nemška. Večina moravskih tehničnih dijakov je česke narodnosti in zato odhajajo na česko tehniško učilišče v Prago. $\frac{2}{3}$ moravskega prebivalstva sti slovanski in gospodarstvo Nemcev je tam le umetno ne pa naravno, in prazna nemška šola je temu le nov dokaz.

§. 17 šolske novele z 2. maja določuje, da se pri pouku v meščanskih šolah mora ozirati na potrebe obrtnikov in poljedelcev. Sklicujoč se na to določbo izdal je naučni minister **spodnje avstrijskemu** deželnemu šolskemu svetu ukaz o reorganizaciji meščanskih šol. Ta ministerska naredba raz-

ločuje sledečih pet kategorij meščanskih šol: 1. deške meščanske šole, ozirajoče se na obrtnijo; 2. deške meščanske šole, ozirajoče se na obrtnijo in kmetijstvo; 3. deške meščanske šole obrtnje in kmetijske smeri; 4. deklške, ozirajoče se na obrtnijo; 5. deklške, ozirajoče se na obrtnijo in združene s šolskim vrtno za prideljevanje zelenjadi in cvetlic. Že ta razdelitev kaže, da se hoče sedanja vlada bolj ozirati na prave potrebe krajev pri urejanju šolstva, nego so to storile prejšnje liberalne vlade. Šola mora biti praktična, da bode v resnici koristila ljudstvu. Samo teoretični pouk malo koristi in so tudi hitro pozabi. Dobro bi bilo, da bi se tudi na Slovenskem ustanovilo več takih meščanskih šol, ki bi brez dvojbe mnogo pripomogle za povzdigo obrtnije in kmetijstva.

Vnanje države.

Oficijozna „Nordd. Allg. Zeitung“ zopet hudo napada **nemške** katolike in jim očita, da simpatizirajo s poljsko revolucionarno stranko. Nemški katoliki so ona stranka, katere do zdaj nikakor ni mogla ukloniti vlada in to jo jako jezi. Poljake pa nemški vladni listi napadajo zlasti iz onega časa, ko se je zvršilo približanje mej Nemčiji in Rusiji, baje mislijo se s tem Rusom prikupiti. Ako je to res sad tega približevanja, potem se Slovani nikakor ne moremo veseliti tega političnega dogodka.

Francoski ministerski predsednik Ferry dogovarjal se je predčera s poslanikom Waddingtonom in Courcelom. — Potem je Ferry vsprejel prvega tajnika španskega poslanstva, in se z njim pogovarjal o dogodkih na španske meji. V Saint-Philipu blizu Nizze bil je v nedeljo pretep mej Francozi in Italijani. Italijani so kričali: „Smrt Francozom“. (Mej mnogoštevilnimi ranjenci je tudi neki policijski agent. Deset oseb je dejanih v zapor. — Kakor nek francoski list poroča, hoče Jules Ferry ob reviziji ustave tudi predložiti neke spremembe o volitvi senatorjev. — Mej ministerskim predsednikom in vojnim ministrom generalom Campenonom navstal je razpor zaradi zavojevanja Thai-Nynyena. General Millot je na povelje Campenona ukazal izprazniti ta kraj, ko so ga že bile zasele francoske čete. Vojni minister je neki tega mnjenja, da bi vsako daljše širjenje francoske okupacije zahtevalo mnogo žrtev, in da so čete, ki bi morale ostati v Tonkingu, za narodno brambo Francoske izgubljene.

Španski državni inženirji so konstatovali, da je nesreča na železnici pri Badajozu delo kakega hudodelstva. Zločinci so odtrgali šine in tako prouzročili, da je vlak skočil s tira. Pretrgali so tudi brzojavno žico, da se ni mogla hitro od nikoder poklicati pomoč. Več oseb je že neki zaradi tega dejanih v zapor, vlada misli, da ima opraviti s puntarji. Iz vode so do sedaj izvlekli 38 mrtvih, 22 je pa ranjenih. Pa tudi na drugih krajih se prikazujejo začetki revolucije. Ne ve se, ali se bode vladi posrečilo te sovražne pojave še v kalu zadušiti.

Vse velevalsti razen Francije so se baje že izrekle za konferenco, katero misli sklicati Anglija za urejenje **egiptovskih financ**. Konferenca se pa snide še le koncem maja ali začetkom junija. Francoska vlada se prizadeva doseči, da se Anglija odreče aneksiji Egipta pa tudi protektoratu čez to deželo. Ako tega ne stori, Francija ne pojde na konferenco in ta se potem sniti ne more. Turčija hoče, da se konferenca snide v Carigradu.

Dopisi.

Z Dunaja, 29. aprila. [Izv. dop.] („Dunajevskega renta.“) Rothschildov kreditni zavod je pred nekoliko dnevi prevzel za 30 milijonov goldinarjev vrednost v petprocentni avstrijski papirni renti po kurzu 94 $\frac{1}{2}$. Ta kurz je imenovati jako ugodnim. Ko je pred tremi leti finančni minister dr. Dunajevski kreiral petprocentno papirno rento z marca (po zmerjanji se jo je krstilo: „Dunajevskega renta.“) prevzel jo je avstrijski zemljiško-kreditni zavod za 54 milijonov po kurzu 92; aprila meseca 1882 znašal je kurz 92 $\frac{1}{2}$, vlani se je istemu kreditnemu zavodu oddalo 17 $\frac{3}{4}$ milijonov po kurzu 93 $\frac{3}{4}$. Letos pa je torej zgodila se emisija 31 $\frac{7}{8}$ milijonov po kurzu 94 $\frac{1}{4}$, kateri je torej k večjemu le za blizu 1. procent zadaj za dnevno notico. — Država torej sedaj brez težave dobi lahko denarja na posodo proti obrestim okolo 5 $\frac{1}{4}$ procentov, a še pred ne malo leti iskati si ga je morala po 6, 7, da celo po več procentov. Tega ugodnega fakta v sedanji finančni naši politiki niti „N. Fr. Presse“ tajiti in zamolčati ne more.

Domače stvari.

(Dekanom Radovljiškim) imenovan je gosp. Josip Razboršek, župnik v Gradu.

(Banket na čast g. dru. Radeyu.) Preteklo nedeljo zbralo se je v slovesno okrašenih prostorih Čitalnice Mariborske nad 50 oseb iz Maribora in okolice, da slavé odlikovanje tega kakor zaslužnega, tako tudi priljubljenega prvoboritelja štajerskih Slovencev. Prvi napil je odlikovancu

g. dr. Lavoslav Gregorec, naglašuje neumorno delovanje g. dra. Radey-a, ki je bil vsekdar mej prvimi, kadar je bilo treba poganjati se za napredek našega naroda. Navdušeni živiocklici zaorili so mej prisotnimi, gospica Berdajsova pa je slavljencu z ljubkim nagovorom izročila krasen šopek. Gosp. dr. Radey zahvalil se je v prav lepem govoru, ter rekel mej drugim: „Kar sem do sedaj storil, tega se bodem držal tudi v bodoče, za pravice slovenskega naroda bodem se potezal, kadar bode treba. Vsekdar stal sem v prvih vrstah, ondu me bode narod tudi v bodoče nahajal.“ Okončevaje svoj govor napil je na zdravje presvitlega cesarja. Ta napitnica bila je vsprejeta z navdušenimi živiocklici in godba svirala je cesarsko himno. Došlo je več častitk in brzojavk. Vsa slavnost zvršila se je živahno in v občno radost, ker je vsakdo bil vesel in ponosen na odlikovanje gospoda dra. Radeya, katerega nam še mnogo let ohrani Bog!

— (Gosp. E. Kramar), potovalni učitelj za Primorsko, imenovan je c. kr. nadporočnikom v rezervi v 69. pešpolku.

— („Ljubljanskega Zvona“) 5. številka izšla je danes. Vsebina: 1. A. A. P.: Sonet. — 2. Gorazd: Vesni. Pesen. — 3. Dr. I. Tavčar: Mrtva srca. Povest (Dalje). — 4. J. Trdina: Bajke in povesti o Gorjancih. 20. — 5. E. Lah: Zemljepisne črtice. II. Dolina. — 6. S. Rutar: Akvileja. — 7. K. Glaser: Početki slovničarskega delovanja v Indih. — 8. G. Križnik: Narodne stvari. V. Oče in njegovi trije sinovi. VI. Trije kmetje. — 9. A. Funtek: Srce — mrtvaški list. Pesen. — 10. Svoimir: Rôsa. Pesen. — 11. J. Stritar: Oče za sina. Povest. — 12. K. Štrekelj: Novejši pisatelji ruski. II. Turgenjev. (Dalje) — 13. Književna poročila: VIII. Fr. Wiesthaler: Slovensko-protestantske pesmarice. — IX. S. R.: Zgodovina farâ ljubljanske škofije I. — 14. D. Fajgelj: Nove muzikalije. III — IV. — 15. A. Kragelj: K Miklošičevim spisom. — 16. Slovenski glasnik. —

— („Zadruga“) izšla je 3. številka. Vsebina: Občni zbor „Zveze slovenskih posojilnic.“ — Naše zavarovalne zadeve. — Obrestovanje ulog pri poštini hranilnicah. Razne stvari.

— (Za spominek dr. J. viteza Bleiweisa-Trsteniskega) nabranih je skupe 1751 gold. 79 kr.

— (Z Železnice.) Od danes 1. maja počenši bodo dnevni brzovlaki od Dunaja do Ljubljane, kateri po zimi imajo vse tri razrede, vozili le z vozmi prvega in drugega razreda.

— (V Sevnici), kjer se je v kratkem vse obrnilo na najboljšo stran, ukrenilo se je tudi to, da mora odsle ponočni čuvaj slovenski peti, kar je tem naravneje, ker je po zadnjem ljudskem popisovanju endu 1961 Slovencev, a samo 72 nemški govorečih. „Deutsche Wacht“ je zaradi tega vsa srdita, kako pa bode Kautschütz prebolel ta udarec, nam je neumljivo. Naj bi vzgled vrle občine Sevnške posnemale tudi druge občine, ki imajo še nemške „nabthoharje“!

— („Kmetiska posojilnica Ljubljanske okolice“) v Ljubljani imela je od 1. januarja do konca aprila t. l. 70.198 gld. in 49 kr. prometa; hranilne uloge znašajo po stanju koncem aprila 43.432 gold. in 80 kr. Ker je obresti posojilom sedaj še za 1% znižala, pričakovati je še ugodnejših rezultatov. Ob jednem opozorjemo na njeno današnje onostransko naznanilo.

— (Posojilnica v Mariboru) imela je meseca aprila 12.601 gld. 58 kr. dohodkov, 11.029 gld. 83 kr. izdatkov, tedaj skupnega prometa 23.631 gl. 41 kr.

— (Hranilno in posojilno društvo na Ptuji) imelo je meseca aprila 7.372 gl. 55 kr. dohodkov in 5.087 gld. stroškov, tedaj prometa 13.359 gld. 55 kr. Skupni promet tega društva znaša do zdaj 42.819 gld. 5 kr.

— (V Hočah) pri Mariboru pričel je danes novi poštni urad svoje poslovanje.

— (Slovensko bralno in podporno društvo v Gorici) priredi v nedeljo, 4. maja. popoldne izlet v Dornberg, ker bo tisti dan vinska razstava in kamor pride tudi „Rokodelsko podporno društvo“ iz Ajdovščine. Veselica se bo vršila na vrtu g. Andreja Šinigoja in bo obsegala: godbo, petje in srečkanje. Srečke se bodo prodajale mej veselico po 10 kr. Dobitkov bo pet in sicer: 1. sodček vina, 2. vreča žvepla, 3. meh za žveplanje trt, 4. žveplavnik za sode, 5. trtne škarje. Čisti dohodek je namejen za zastavo društva. O mraku se

